

Gepubliseer op:

Deur Christus Alleen

Tuisblad van dr. A.H. Bogaards

www.enigstetroos.org

Van toornbeker tot genadebeker

Die beker in die hand van die Here

Lees: Jes.51:17-23; Mt.26:27-28; Jh.18:10-11

Teks: Jes.51:17,22

Datum: 1 Februarie 2000

Psalms: 116:1; 32:1; 23:3; 116:2,3,7

1. Inleiding

By die instelling van die nagmaal is drie dinge van aller grootste belang: eerstens die tekens wat Jesus gegee het, tweedens sy woorde en derdens sy handeling. Die een is nie minder belangrik as die ander nie, want dit is sy tekens en sy woorde en sy handeling. Al drie - sy tekens, sy woorde en ook sy handeling - is gegee tot ons onderrig en ter versterking van ons geloof.

- By die instelling van die Nagmaal het ons Here Jesus ons twee tekens gegee: die brood as teken van sy liggaam en die wyn as teken van sy bloed. Daarin word die geweldige gebeurtenis van die kruis voor ons oë afgeskilder, die offer van Golgota tot ons ewige verlossing.
- Aan daardie tafel het ons Here Jesus ook verskillende dinge gesê. So het Hy byvoorbeeld in verband met die wyn gesê: “Dit is my bloed, die bloed van die nuwe testament, wat vir baie uitgestort word tot vergifnis van sonde” (Mt.26:28). Die woorde van Jesus is tot oorloeps toe vol van troos.
- Dit is egter nie net die tekens en woorde wat ons Here gegee het wat belangrik is nie. Ook dit wat Hy daar aan tafel gedoen het, sy handeling, is so uitermate veelseggend en troosryk.

In hierdie preek wil ek die lig van die Woord laat val op een van Jesus se handeling: sy handeling met die beker: Hy neem dit – ‘n beker! - en sy dissipels ontvang die beker uit sy hand – uit die hand van die Seun van God!

Wat is tog so besonder aan hierdie beker en aan dit wat Jesus daarmee doen? Dit sal die Woord van God ons moet leer.

Ons hoor in die voorgelese gedeeltes van:

1. 'n toornbeker wat ons almal verdien het;
2. dat 'n genadebeker in die plek van die toornbeker kom; en
3. die geheim van hierdie bekerverwisseling

2.1 'n Toornbeker wat ons almal verdien het

Dit is nie eers by die instelling van die Nagmaal dat die Woord van die HERE vertel van 'n beker waaruit ons moet drink nie.

Reeds in die Ou Testament lees ons meermale van 'n beker. Daardie beker het alles te make met die nagmaalsbeker. Dit leer ons die beker van die nagmaal des te beter begryp en te meer waardeer.

Die beker waarna ek verwys, is die beker van die wyn van God se grimmigheid (Jes.51:17), SY TOORNBEKER (Op.14:10).

Verskillende male (Ps.75:8; Jes.51:17; Jer.25:15,17; Eseg.23:31; Hab.2:16) word gesê: Hierdie beker is in die hand van die HERE . Dit wil sê: Hy is die Uitdeler daarvan. Dit kom van Hom af.

Daar word ook presies gesê WIE UIT HIERDIE BEKER MOET DRINK, vir wie die HERE dit aanreik:

- Die heidennasies moet daaruit drink (Jer.25:15,17).
- Maar dan hoor ons die skokkende: ook die afvallige verbondsvolk (Jes.51:17) – die kerk! – het dit uit die hand van die HERE ontvang. Die profeet Jeremia (25:18) kry opdrag om die beker te gee aan al die nasies waarheen die HERE hom stuur en ...voor in die ry van drinkers staan Juda en Jerusalem en sy konings en sy vorste (v.18). In Esegël 23 kry ons dieselfde te hore: Daar was twee vroue. Die een se naam was Ohola. Dit is Samaria, die hoofstad van die Israelitiese Tienstammeryk. Die tweede was Oholiab, dit is Jerusalem, die hoofsetel van die ryk van Juda. Die HERE noem Homself hulle Man. Hulle het dus in 'n huweliks- of verbondsverhouding met Hom

gestaan. Beide het egter van die HERE afgehoereer, d.w.s. verbondsbreuk gepleeg. Daarom ontvang hulle nou 'n beker uit die hand van die HERE (Eseg.23:31-33).

Wat se beker is dit eintlik? Die naam toornbeker sê dit al. Hierdie beker beeld die toorn van die HERE af. Dit simboliseer sy oordeel oor die heidene en dit beeld sy verbondstraf af oor sy hoererende volk. Ons kan dit beskryf as **VERBONDSBEKER**, beker van die HERE se verbondswraak.

In Jeremia 51 vers 7 word nader verklaar: “Babel was in die hand van die HERE 'n goue beker wat die hele aarde dronk gemaak het; die nasies het van sy wyn gedrink; daarom het die nasies rasend geword”. Babel was instrument in die hand van die HERE om sy afvallige verbondsvolk te straf.

Wat hierdie beker vir ons so uiters aktueel maak, is die feit dat ons almal daaruit moet drink. Immers, ten diepste is ons almal verbondsverbrekers. Daarom verdien ons die verbondsstraf van God.

Daar vind egter 'n wonder plaas. Daar kom 'n

2.2 'n Genadebeker in die plek van die toornbeker

Aan die nagmaal hoor ons naamlik van nog 'n beker.

Dit is eweneens 'n beker in DIE HAND VAN GOD. Immers, ons Here Jesus is self ook God. Hy deel dit uit.

Dit is egter nie 'n toornbeker nie, maar 'n genadebeker. Inderdaad genadebeker vir ons, want dit spreek nie van toorn nie, maar van vergifnis van sondes (Mt.26:27-28). Net soos die toornbeker is hierdie beker dus ook verbondsbeker. Waar die eerste beker egter God se verbondsstraf simboliseer, beeld hierdie beker die heerlike verbondsbelofte van vergifnis in die bloed van Christus af.

Dink ons nog daaraan wat 'n geweldige gebeurtenis daar elke keer aan die tafel van die Here plaasvind? Daar kom die Here Jesus Christus self na ons toe. Hy is die Gasheer by daardie feesmaal. Hy self reik vir ons die beker van heil aan. Telkens wanneer ons die beker ontvang, sê die Here self daarmee: Hier, hier is die vergifnis ook vir jou. “Neem, drink almal daaruit; gedenk en glo dat die kosbare bloed van ons Here Jesus Christus vergiet is tot 'n volkome versoening van al ons sondes” (Nagmaalsformulier).

Maar miskien dink u: Dit is tog die dominee wat die beker vir my gee? Maar in die verband wil ek u wys op die veelseggend woorde van ons Heidelbergse Kategismus (V/A 75) dat ons die beker UIT DIE HAND VAN DIE DIENAAR ontvang. Wie is hierdie dienaar? Hy is God se gesant. Deur hom ontvang ons dus vandag nog die beker uit die hand van ons Here Jesus self.

Die taal van ons belydenis is eg Bybels. Ook Jeremia, die dienaar van die HERE, ontvang die toornbeker uit die hand van die HERE om uit te deel aan die volke (Jer.25:15,17,28).

Maar ons moet derdens vra:

Wat het gemaak dat die toornbeker vervang is met 'n genadebeker? Het die HERE dan van sy toornbeker vergeet? Wil Hy dan die sonde ongestraf laat? Dit bring ons by

2.3 die geheim van die bekerverwisseling

Reeds in die Ou Testament sien ons die geheim geopenbaar hoe die toornbeker weggenem word van die verbondsvolk. Jesaja (51:17,22) profeteer naamlik dat die HERE self die beker van bedwelming uit die hand van Jerusalem neem.

Hoe kan Hy dit doen? Om dit te verstaan, moet u kyk na die verband waarin hierdie woorde staan. Die wegneem van die toornbeker staan binne die raamwerk van die sogenaamde Knegliedere. Jesaja sing van 'n Kneg wat sal kom om Israel van God se toorn te red. Daardie Kneg is Niemand anders as ons Here Jesus Christus nie. Die herstel van Jerusalem en die wegneem van die toorn beker is innig verweef met sy werk. "...Hy is ter wille van ons oortredinge deurboor, ter wille van ons ongeregthede is Hy verbrysel; die straf wat vir ons die vrede aanbring was op Hom en deur sy wonde het daar vir ons genesing gekom"

(Jes.53:5). Hier vind die heerlike ruil plaas waarvan Luther praat: Die HERE neem nie maar net die toornbeker van ons af weg nie, maar Hy oorhandig dit aan 'n Ander om te drink; Hy ontvang die straf wat ons verdien het en ons ontvang die vrede wat Hy verdien het. Deur die verlossingswerk van die Kneg, omdat Hy die toorn (gesimboliseer deur die toornbeker) op Hom sou neem – daarom kan die beker van grimmigheid van die kerk weggenem word.

Na die instelling van die nagmaal in die Nuwe Testament verskyn die toornbeker weer in die gesigveld en uit wat ons dan sien, leer ons nog beter begryp hoe die toornbeker vervang kon word met 'n genadebeker. Ek verwys naamlik na Jesus se gebedsworsteling in Getsemane: "My Vader, as dit moontlik is, laat hierdie beker by My verbygaan" (Mt.26:39). Na watter beker verwys ons Here Jesus? Dit is die toornbeker van die Ou Testament. Die Seun van God

gaan dit drink in die plek van elkeen wat glo. Hy moet dit drink. As Hy dit nie drink nie, moet ons dit drink, want God wil die sonde nie ongestraf laat nie.

En Hy het dit gedrink. Op Golgota het Hy die toornbeker – ons toornbeker! - tot op die bodem toe leeggedrink. Daar het niks meer in oorgebly nie. Hy het vir al ons sondes ten volle betaal. Sy bloed was 'n volkome versoening vir al ons sondes.

Psalm 116 is 'n baie geliefde Psalm by ons nagmaalvierings. Nou is dit heel opmerklik dat Psalm 116 ook deel was van daardie liederebundel (Ps.113-118) wat die Jode tydens die viering van die Pasga gesing het. Die beker verlossinge van Psalm 116 (v.13) staan dus in die Paaskonteks, binne die raam van die fees van die Lam wat geslag sou word vir ons sondes. Die beker van verlossinge en die bloed van Golgota het alles met mekaar te make. Op die plek van die hoofskedel is die beker van genade berei. Golgota was God se parskuip. Daar is sy Seun geper in die parskuip van sy toorn ... om u te voorsien van 'n genadebeker.

Hy moes dus ly en die toorn van God dra, om ons daarvan te bevry.

Daarvan het die dissipels egter nog niks begryp nie. Petrus wil verhoed dat Jesus in hegtenis geneem word. Daarom trek hy sy swaard uit sy skede en kap die dienskneg van die hoëpriester se oor af. "Toe sê Jesus vir Petrus: Steek jou swaard in die skede. Die beker wat die Vader My gegee het, sal Ek dit dan nie drink nie?" (Jh.18:11). Die Skrifte moet vervul word. Die beker sal Hy drink. Dit is die beker wat die Vader Hom gegee het, die beker **UIT DIE HAND VAN DIE VADER**.

Nee, vir Jesus was die genadebeker van die nagmaal geen genadebeker nie, maar profesie van die toornbeker. Immers, die wyn in die nagmaalsbeker, die genadebeker, is teken en seël van sy bloed wat gestort word. Vir Christus is die nagmaalsbeker dus eweneens **VERBONDSBEKER**, maar dan beker van die **HERE** se verbondsstraf, dus **TOORNBEEKER**.

Is dit nou die einde van die Here se toornbeker? Nee, in Openbaring (14:8,10) hoor ons weer daarvan. Daaruit sal die groot hoer, Babilon, moet drink. Babilon staan in Openbaring vir die valse kerk. Sy verteenwoordig elkeen wat Christus verwerp en sy genadebeker nie wou drink nie. Almal wat met haar gehoereer en van die Bruidegom afgehoereer het, sal saam met haar die bitter beker van God se toorn moet drink.

Ons sal moet begryp: God se genadebeker is 'n geloofsbeker. Ons ontvang dit nie met ons vleeslike hande nie, maar met die hand van die geloof. Sy genadebeker is 'n beloftebeker en daarom moet dit - soos elke belofte - gelowig geneem word. Dit is nie genoeg om maar net

by die nagmaal aan te gaan sit nie, maar ons moet met gelowige harte toetree en in die geloof eet en drink.

Enersyds word die beker ons aangereik, maar andersyds kom ook die bevel, die eis van die verbond: “Drink almal daaruit” (Mt.26:27).

3. Slot

Die tekens aan die nagmaalstafel, die brood en die wyn, is ... deur die Seun van God self gegee.

Die woorde van vergifnis ... kom uit sy mond.

En ook die beker ... kom uit sy hand. Dit is ‘n handeling van die Here Jesus Christus self.

Daarom sal elke deel van hierdie feesmaal iets heel, heel besonders bly vir elkeen wat glo.

Die nagmaalsbeker is ‘n blywende herinnering aan die toornbeker wat die Seun van God gedrink het om ons ontwil. Ontvang daarom vol verwondering die genadebeker uit sy hand.

AMEN